

O'. Toshmatov, N. Isakulova

**NOMODDIY MADANIY
MEROSNI MUHOFAZA
QILISHNING HUQUQIY
ASOSLARI**

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi
O'zbekiston Respublikasi Madaniyat va sport ishlari vazirligi
O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti

O' Toshmatov, N. Isakulova

NOMODDIY MADANIY MEROSNI MUHOFAZA QILISHNING HUQUQIY ASOSLARI

O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi
"Fan" nashriyoti
Toshkent – 2014

UO'K 347.243.4
KBK 67.404(50)

T 71

Monografiyada "nomoddiy madaniy meros" tushunchasining mohiyati, ahamiyati, barqaror taraqqiyotni ta'minlashdagi o'rni, nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish borasida dunyoda va xususan, O'zbekistonda amalga oshirilgan ishlar, uni muhofaza qilishning O'zbekistonda yaratilgan huquqiy asoslari bayon etilgan, "Nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish Konvensiyasi", bu borada O'zbekistonda qabul qilingan Qonun, Davlat dasturi, huquqiy-normativ hujjatlarning mazmun-mohiyati tahlil qilingan.

Monografiyadan katta ilmiy xodim-izlanuvchilar, mustaqil izlanuvchilar, kasb-hunar kollejlari, oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari hamda malaka oshirish kurslarining tinglovchilari foydalanishlari mumkin.

Monografiya YOAI-003(2014-2015) Ilmiy tadqiqot loyihasi doirasida nashr etilgan.

This monograph sets out the essence of the concept of "intangible cultural heritage, its value, the position in sustainable development, business and right-wing foundations about the safeguarding of the intangible cultural heritage in the world and in Uzbekistan. In this monograph analiz Convention about the safeguarding of the intangible cultural heritage, adopted law, the state program of Uzbekistan, the essence of right-regulatory documents.

Monograph can use seniors research officers, research basiscally, teachers colleges and higher educational institutions and students of the courses.

The monograph is the result of a research project EAI-003 (2014-2015).

M a s' u l m u h a r r i r:

pedagogika fanlari doktori, professor **Y. Mahmudov**

T a q r i z c h i l a r:

san'atshunoslik fanlari doktori, professor **R. Abdullayev**
tarix fanlari doktori, professor **A. Ashirov**

ISBN 978-9943-19-337-6

© O'zR FA "Fan" nashriyoti, 2014-yil.

1-BOB. Kirish

1.1. Monografiya haqida ma'lumot

Monografiya nomoddiy madaniy meros, uning mohiyati, ahamiyati, barqaror taraqqiyotni ta'minlashdagi o'rni, nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish sohasida dunyoda va, ayniqsa, O'zbekistonda amalga oshirilgan ishlar, nomoddiy madaniy meros muhofazasi bo'yicha O'zbekistonda yaratilgan huquqiy baza bayon qilingan. Undan, shuningdek, "Nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish Konvensiyasi", O'zbekistonda qabul qilingan Qonun, Davlat dasturi, huquqiy-normativ hujjatlarning mazmun-mohiyati, nomoddiy madaniy merosni muhofaza qilish muassasalari va uning tizimi haqidagi ma'lumotlar ham joy olgan.

Monografiya katta ilmiy xodim-izlanuvchi, mustaqil izlanuvchilar, kasb-hunar kollejlari, oliy ta'lim muassasalari professor-o'qituvchilari hamda malaka oshirish kurslarining tinglovchilariga mo'ljallangan.

1.2. Nomoddiy madaniy merosning mohiyati

"Nomoddiy madaniy meros" degan ibora hayotimizga kirib kelganiga uzoq vaqt bo'lgani yo'q. Quyida ushbu iboraning ko'pchilik tomonidan tushunilishi bir oz qiyinroq kechayotganligining boisi, uning tili-mizga kirib kelish tarixi to'g'risida bir oz to'xtalamiz.

Jamiyatning rivojlanish sur'ati uning tashqi muhit, ya'ni boshqa jamiyatlardan aloqalarining qay darajada yo'lga qo'yilganligi, jtimoiy va iqtisodiy almashuvlari samarasiga bog'liq. Hech bir jamiyat yopiq holda keskin o'sish sur'atlariga erishishi mumkin emas. Agar bu mumkin bo'lganda Amazonka daryosi bo'yidagi o'rmonlarda topilayotgan ibtidoiy qabilalar boshqa ochiq jamiyatlardan ko'ra rivojlanib ketganligini kuzatish mumkin bo'lar edi. Rivojlangan davlatlar tajribasidan foydalanish, ular erishgan yutuqlarga suyangan holda rivojlanishning yangi yo'llarini hayotga tatbiq etishda o'zaro aloqalar juda katta ahami-